

Zestaw tematów na część ustną egzaminu maturalnego z języka polskiego w roku 2014

Literatura:

1. Szpital wariatów w literaturze. Przedstaw funkcje tego motywu w wybranych utworach (np. J. Słowackiego, Z. Krasińskiego, M. Bułhakowa, K. Keseya).
2. Literackie portrety zbrodniarzy. Odwołując się do wybranych tekstów, porównaj kreacje kilku bohaterów.
3. Role społeczne przypisywane kobietom różnych epok. Przedstaw bohaterki literackie, których los był konsekwencją akceptacji lub niezgody na społeczne oczekiwania.
4. Literackie rozmowy z Bogiem. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów z różnych epok.
5. Poezja religijna doby staropolskiej i dziś. Omów istniejące podobieństwa i różnice, odwołując się do wybranych utworów.
6. Ofiara i kat. Omów zagadnienie, analizując wybrane utwory (np. dzieła F. Dostojewskiego, F. Kafki, T. Borowskiego, G. Herlinga-Grudzińskiego).
7. Pacyfizm w literaturze. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych dzieł literatury polskiej i światowej powstałych po I wojnie światowej (np. twórczość J. Wittlina, Remarque'a, H. Bolla, Haska, J. Hellera, W. Whartona).
8. Na wybranych przykładach literackich (np. utworach T. Morusa, Woltera, I. Krasickiego, A. Huxleya, G. Orwella, M. Zamiatina) zaprezentuj charakterystyczne dla utopii i antyutopii sposoby kreowania świata przedstawionego.
9. Omów topos świata - labiryntu. Określ jego funkcje w wybranych utworach (np. w Procesie Kafki, Ulissiesie J. Joyce'a, Sklepach cynamonowych B. Schulza).
10. Wizje, sny i zjawy... Omów sposób ich funkcjonowania w literaturze różnych epok (np. w utworach Kochanowskiego, Szekspira, Mickiewicza, Dostojewskiego, Wierzyńskiego).
11. Tytuł, motto i dedykacja jako klucze do interpretacji dzieła. Omów zagadnienie na wybranych utworach.
12. Moi rówieśnicy w literaturze różnych epok. Interpretując wybrane teksty, omów elementy niezmiennie oraz nowatorskie w sposobie kreowania „młodego człowieka”.
13. Jaki jest stosunek pisarzy polskich do różnego rodzaju stereotypów (np. uprzedzeń rasowych, narodowych)? Omów zagadnienie, odnosząc się do literackich kreacji Żyda/Rosjanina/Niemca. (np. Mickiewicz, Krasiński, Tuwim, Szczypiorski).
14. Romans w literaturze pięknej (np. Flaubert, Tolstoj, Bułhakow) i popularnej (np. testy z serii „Harlequin”). Omów funkcjonowanie fabularnego schematu romansowego wybranych utworach.
15. Determinanty losu człowieka (np. fatum, historia, pochodzenie społeczne, płeć). Omów wpływ wybranej determinanty na losy bohaterów literackich w różnych epokach.

16. Reportaż jako gatunek z pogranicza literatury i publicystyki. Omów zagadnienie w oparciu o twórczość dwóch współczesnych autorów reportażu (np. Wańkowicza, Kapuścińskiego, Krall, Tochmana).

17. Świat przed Holocaustem i po Holocaustie. Bohaterowie, tematy i poetyka reportaży Hanny Krall.

18. Odwołując się do twórczości dwóch wybranych przez siebie pisarzy (np. J.R.R. Tolkiena i St. Lema), porównaj kreację świata przedstawionego w literaturze fantasy i science fiction.

19. Gawęda w polskiej literaturze romantycznej. Omów problem w odwołaniu do wybranych dzieł (np. Mickiewicz, Fredro, Rzewuski)

20. Literackie autobiografie. Przedstaw różne sposoby wykorzystywania autobiografii w utworach, odwołując się do twórczości przynajmniej dwóch pisarzy (np. Kochanowski, Mickiewicz, Borowski, Hłasko, Herbert).

21. Obrachunki z historią w literackim dorobku wybranego pisarza polskiego lub światowego. Przedstaw temat, odwołując się do kilku utworów jednego autora (np. S. Żeromskiego, St. Wyspiańskiego, T. Konwickiego) w przypadku literatury polskiej oraz do różnych utworów w przypadku literatury światowej.

22. Scharakteryzuj funkcję motywu snu w literaturze polskiej od J. Kochanowskiego po współczesność. Zinterpretuj jego rolę w wybranych utworach (np. Z. Morsztyna, A. Mickiewicza, Z. Krasińskiego, B. Leśmiana).

23. Czy dom rodzinny może być kluczem do zrozumienia postaw bohaterów? Omawiając zagadnienie, odwołaj się do wybranych przykładów literatury XIX i XX wieku.

24. Groteska i jej funkcje w dramacie absurdu. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.

25. „Kraj lat dziecińczych...” - omów topos „małej ojczyzny” w twórczości wybranego autora (np. E. Orzeszkowej, J. Stempowskiego, Cz. Miłosza).

26. Na wybranych przykładach poezji i prozy współczesnej wyjaśnij, jakie są przyczyny odwołań do kultury starożytnych Greków (np. poezja W. Szymborskiej, Z. Herberta, Cz. Miłosza, E. Lipskiej, proza P. Huellego).

27. Omów sposób funkcjonowania motywów biblijnych (np. Kain i Abel, apokalipsa) w literaturze lat wojny i okupacji, w oparciu o wybrane utwory.

28. Polski esej współczesny. Scharakteryzuj ten gatunek w odwołaniu do tekstów wybranych autorów (np. Orzeszkowa, Stempowski, Miłosz, Kubiak)

29. Wykaż żywotność toposów biblijnych, poddając oglądowi ich funkcjonowanie w kilku utworach z różnych epok.

30. Różne sposoby funkcjonowania tradycji horacjańskiej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.

31. Porównaj różne wizerunki ojców w literaturze polskiej i obcej (np. w utworach P. Corneille’a, Moliera, H. Balzaka, E. Orzeszkowej, S. Żeromskiego).

32. Kresowe ojczyzny. Rozwiń temat, przywołując wybrane teksty literackie (np. Cz. Miłosza, T. Konwickiego, W. Odojewskiego, J. Stempowskiego).
33. Dialog filozofii i literatury. Omów temat, przywołując wybrane teksty z literatury polskiej i obcej.
34. Krótkie formy poetyckie (np. epigramat, fraszka, bajka) w literaturze dawnej. Omów ich strukturę i funkcję na wybranych przykładach.
35. Duchy, zjawy, upiory w literaturze romantycznej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
36. Życie jako teatr. Przedstaw związek tematu i formy, analizując wybrane utwory różnych epok. (np. W. Szekspira, C. K. Norwida, B. Prusa, W. Szymborskiej)
37. Folklor jako inspiracja pisarzy różnych czasów. Omów zagadnienie na przykładzie utworów trzech wybranych epok.
38. Kulinarium różnych regionów świata w literaturze. Omów funkcjonowanie tego motywu w wybranych utworach (np. J. Kochanowskiego, A. Mickiewicza, S. Żeromskiego, W. Reymonta).
39. Tradycja literacka - kontynuowana i odrzucana - w literaturze dwudziestolecia międzywojennego. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
40. Problematyka i poetyka nowel II połowy XIX wieku. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
41. Starożytny rodowód humanizmu i jego artystyczna realizacja w poezji Jana Kochanowskiego. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
42. Literatura i publicystyka renesansu oraz oświecenia wobec ważnych spraw Rzeczypospolitej. Przedstaw na wybranych przykładach.
43. Pokolenie literackie. Omów problem pokoleniowości, odnosząc się do utworów z co najmniej dwóch epok literackich
44. Doświadczenie łagru i łagru. Omów różne sposoby pisania o przeżyciach łagrowych i łagrowych na przykładzie wybranych utworów z literatury polskiej i obcej.
45. Wieś - miejsca, ludzie i ich problemy. Przedstaw wybrane realizacje tego tematu w prozie współczesnej (np. M. Dąbrowskiej, E. Redlińskiego, M. Nowakowskiego, W. Myślińskiego).
46. Człowiek i jego namiętności w twórczości Szekspira. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych dramatów artysty.
47. Portrety kobiet w dramatach Szekspira. Porównaj wybrane kreacje.
48. Motyw wewnętrznej przemiany bohatera w literaturze. Omów zagadnienie na podstawie wybranych dzieł literackich XIX lub XX wieku.
49. Powieść psychologiczna - studium psychiki. Omów sposoby odkrywania prawdy o wnętrzu bohaterów literackich, analizując wybrane utwory.
50. Bohaterowie idealisci. Omów wybrane kreacje w oparciu o literaturę XIX i XX wieku.

51. Współczesne przypowieści. Omów strukturę i główne funkcje XX-wiecznych przypowieści, odwołując się do wybranych utworów (Kafka, Capek, Camus, Andrzejewski, Herling- Grudziński).
52. Twórczość St. Wyspiańskiego wobec tradycji. Zaprezentuj zagadnienie, odwołując się do wybranych dramatów pisarza.
53. Tematyka żydowska w literaturze dwóch epok literackich. Omów zagadnienie, odwołując się do utworów wybranych pisarzy i publicystów.
54. Joseph Conrad o honorze. Zaprezentuj zagadnienie, odwołując się do wybranych przez siebie utworów pisarza.
55. Poetycki dekalog Zbigniewa Herberta. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych wierszy artysty.
56. Powstania narodowe. Omów zagadnienie na wybranych przykładach literackich.
57. Poezja Tadeusza Różewicza wobec zmieniającej się rzeczywistości. Omów zagadnienie, odwołując się do tekstów z różnych etapów drogi twórczej poety.
58. Człowiek i świat w twórczości Wisławy Szymborskiej. Rozwiń temat, interpretując wybrane teksty poetki.
59. Kobieta w literaturze rosyjskiej (np. w utworach L. Tołstoja, F. Dostojewskiego, A. Czechowa). Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
60. Rola motywu podróży (wędrówki) w literaturze. Omów problem na podstawie wybranych utworów z kilku epok (np.: A. Dante, J.W. Goethe, L. Carroll, J. Andrzejewski).
61. Felieton od czasów Prusa po współczesność. Omów ten gatunek publicystyczny na wybranych przykładach.
62. Leśmianowskie światy przedstawione. Scharakteryzuj sposoby kreowania rzeczywistości przedstawionej w twórczości poety na przykładzie wybranych utworów.
63. Mieszkańcy miasta. Omów zagadnienie, przywołując wybrane przez siebie teksty z różnych epok literackich.
64. Filozofia w dziełach Fiodora Dostojewskiego. Omów problem na wybranych przykładach literackich pisarza.
65. Wędrówki romantycznych poetów jako twórczość literacka. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
66. Portrety kobiet w 20-leciu międzywojennym. Omów problem, odwołując się do wybranych przez siebie tekstów literackich Z. Nałkowskiej, M. Pawlikowskiej- Jasnorskiej i M. Kuncewiczowej.
67. Deformacja świata w literaturze międzywojennej. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych tekstów literackich (np. Leśmian, Gombrowicz, Witkiewicz, Schulz, Wat, Jasieński).
68. Neurotyczni bohaterowie europejskiej literatury doby romantyzmu. Omów zagadnienie na wybranych przez siebie przykładach (np. W. Goethe, G.G. Byron, A. Mickiewicz).

69. Wyspiański - artysta wszechstronny. Przedstaw dorobek tego twórcy i wskaż, co łączy jego dokonania z ideami, stylami i modą czasów, w których tworzył.
70. Krajobrazy tatrzańskie w liryce polskiej XIX i XX wieku. Przedstaw sposoby opisywania przyrody charakterystyczne dla różnych epok i nurtów literackich (np. dla pozytywizmu, impresjonizmu, symbolizmu, awangardy).
71. Twórczość Jana Kochanowskiego w tradycji literackiej późniejszych epok. Rozwiń temat na przykładzie wybranych utworów.
72. Odwzorowywanie świata, prowokacja, eksperyment artystyczny. Omów sposoby wyrażania refleksji na temat rzeczywistości w najnowszej literatury polskiej (np. O. Tokarczuk, A Stasiuk, T. Tryzna, P. Huelle).
73. Różne sposoby funkcjonowania tradycji homeryckiej w literaturze polskiej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
74. Dziedzictwo sarmackie w kulturze i literaturze. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
75. Artysta jako bohater literacki. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
76. Polacy w krzywym zwierciadle. Przedstaw sposoby kreowania Polaków-bohaterów literackich (np. ujęcia satyryczne, karykaturalne).
77. Rola lektur w kształtowaniu postaw osobowych bohaterów literackich. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
78. Omów różne sposoby wykorzystania kategorii czasu w wybranych utworach epickich lub/i dramatycznych kilku epok.
79. Na wybranych przykładach z różnych epok objaśnij funkcje konwencji onirycznej w kreowaniu świata przedstawionego.
80. Etos inteligenta i jego demaskacja. Przedstaw problem na wybranych przykładach.
81. Kamienica jako przestrzeń życia człowieka. Rozwiń temat na wybranych przykładach.
82. Literatura faktu. Scharakteryzuj wskazane zjawisko kulturowe XX wieku na wybranych przykładach.
83. Mityzacja świata. Omów problem na wybranych przykładach literackich (np. Schulz, Faulkner, Marquez, Pilch).
84. Literackie ars moriendi na przestrzeni epok. Omów temat, odwołując się do wybranych utworów.
85. Oblicza buntu - omów zagadnienie na wybranych przykładach literackich z różnych epok.
86. „Inność rodzi złość” - omów problem akceptacji/odrzućenia „obcych” (np. indywidualistów, geniuszy, przedstawicieli mniejszości) na wybranych przykładach literackich.
87. Elementy filozofii egzystencjalnej w twórczości wybranych autorów. Rozważając temat, zastanów się, na czym polega ponadczasowość tego światopoglądu.

88. „Piekło i niebo Polaków” - romantyzm w świadomości zbiorowej Polaków. Omów temat na wybranych przykładach literackich.
89. Pisarze wobec totalitaryzmu. Omów problem, analizując wybrane utwory.
90. Groteska i ironia jako kategorie estetyczne typowe dla literatury XX wieku. Omów zagadnienie w oparciu o wybrane utwory literackie.
91. Apokryf w literaturze dawnej i współczesnej. Omów zagadnienie w oparciu o wybrane teksty.
92. Topos dworku szlacheckiego w polskiej literaturze i jego funkcje w różnych utworach. Omów zagadnienie, wykorzystując teksty z kilku epok.
93. Czy istnieje polska literatura postmodernistyczna? Uzasadnij odpowiedź, powołując się na wybrane teksty.
94. Literackie obrazy Arkadii. Omów zagadnienie, wykorzystując teksty literackie z różnych epok.
95. Egzystencjalne lęki poetów polskiego baroku. Omów zagadnienie na przykładzie poezji dwóch wybranych twórców.
96. Topos matki w literaturze różnych epok. Omów zagadnienie w oparciu o wybrane przez siebie teksty.
97. Idealizm i racjonalizm - różne postawy wobec życia. Omów zagadnienie na wybranych przykładach literackich.
98. Motywy miłosne (np. zdrada, tęsknota, zazdrość, samotność, pożądanie) w twórczości M. P. Jasnorzewskiej. Rozwiń temat, ukazując nowatorski charakter utworów poetki.
99. Porównaj odmiany tradycji tyrtejskiej, analizując jej funkcjonowanie w poezji wybranych twórców różnych epok.
100. Polaków portret własny. Omów zagadnienie, wykorzystując materiał lekturowy z różnych epok.
101. Kwestia żydowska w XIX lub/i XX wieku. Przetwórz problem na wybranych przykładach.
102. Artystyczna interpretacja historii w literaturze. Omów zagadnienie na podstawie wybranych dzieł Henryka Sienkiewicza.
103. Konstrukcja intrygi w powieściach sensacyjnych. - omów problem w oparciu o wybrane utwory literackie.
104. Rola literatury w tworzeniu mitów narodowych. Omów zagadnienie w oparciu o wybrane utwory polskich autorów.
105. Polemika literacka jako temat dzieł wybranych twórców. Omów problem na przykładach z różnych epok.
106. Ewolucja dramatu - od starożytności do współczesności. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
107. Przestrzeń miasta w polskiej poezji XX wieku. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów literackich.

108. Człowiek w przestrzeni miejskiej. Rozważ problem w oparciu o wybrane utwory literatury polskiej XIX i XX wieku.
109. Opozycja miasta i wsi w polskiej literaturze XIX i XX wieku. Omów problem na wybranych przykładach.
110. Kobiety w mieście. Rozważ na wybranych przykładach literatury polskiej XIX i XX wieku, jak płęć warunkuje funkcjonowanie w miejskiej przestrzeni.
111. Mniejszości narodowe. Zaprezentuj i omów określone grupy obcokrajowców na wybranych przykładach literackich.
112. Odmiany emigracyjnej tęsknoty w polskiej literaturze XIX i XX wieku. Rozwiń temat, porównując wybrane utwory.
113. W jaki sposób konstrukcja czasu powieściowego odzwierciedla problematykę dzieła? Odpowiedz na pytanie, analizując wybrane utwory epickie (np. *Lorda Jima* J. Conrada, *Cudzoziemkę* M. Kuncewiczowej, *Zazdrość i medycynę* M. Choromańskiego, *Dżumę* A. Camusa czy *Rok 1984* G. Orwella).
114. Wpływ polskich tradycji, wierzeń i obyczajów na kreację świata przedstawionego współczesnych powieści fantastycznych. Omów problem w oparciu o wybrane utwory (np. A. Sapkowskiego, J. Piekary, A. Pilipiuka).
115. Motyw zemsty w powieściach Aleksandra Dumasa (ojciec). Omów temat, wykorzystując wybrane dzieła autora (np. *Trzej muszkietierowie*, *Hrabia Monte Christo*, *Królowa Margot*).
116. Wizja człowieka integralnego w nauczaniu Jana Pawła II. Omów problem w oparciu o wybrane teksty.
117. Samotnicy w literaturze. Charakteryzując wybrane kreacje literackie, zastanów się nad wartościowaniem samotności i przypisywanymi jej funkcjami.
118. Kobiety widziane oczami Schulza i Witkacego. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
119. Świat po Zagładzie - motywy apokaliptyczne w literaturze współczesnej. Omów temat na wybranych przykładach.
121. Motyw cierpienia w literaturze różnych epok. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
122. Poetyka horroru. Omów zagadnienie na wybranych przykładach literackich.
123. Dialog z tradycją romantyczną w polskiej literaturze XX wieku. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
124. Powieść kryminalna jako studium psychiki złoczyńcy i detektywa. Omów na wybranych przykładach.
125. Omów sposoby wykorzystania motywów biblijnych w literaturze fantasy.
126. Retoryka i erystyka w piśmiennictwie epok dawnych. Omów temat na wybranych przykładach.

127. Przedstaw wizerunek artysty młodopolskiego, analizując wybrane utwory literackie tego okresu.
128. Archetypy zachowań bohaterów fantasy. Przedstaw na wybranych przykładach literackich.
129. Topos diabła w literaturze polskiej i światowej. Omów zagadnienie, przedstawiając na wybranych przykładach literackich z różnych epok.
130. Motyw lasu w literaturze europejskiej. Przedstaw zagadnienie na przykładzie wybranego kraju.
131. Porównaj różne portrety literackie małżeństw. Zaprezentuj temat na podstawie wybranych przykładów.

Związki literatury z innymi dziedzinami sztuki

1. Impresjonizm w malarstwie i literaturze. Porównaj funkcjonowanie wskazanej techniki artystycznej w sztuce przełomu wieków XIX i XX.
2. Ekspresjonizm. Porównaj funkcjonowanie wskazanej techniki artystycznej w różnych dziedzinach sztuki przełomu wieków XIX i XX.
3. Symbolizm w malarstwie i literaturze. Porównaj funkcjonowanie wskazanej techniki artystycznej w sztuce przełomu wieków XIX i XX.
4. Surrealizm w malarstwie, filmie i w literaturze. Porównaj funkcjonowanie wskazanej techniki artystycznej w sztuce XX wieku.
5. Omów różne sposoby funkcjonowania wybranego mitu lub biblijnej przypowieści w literaturze i sztukach plastycznych.
6. Scharakteryzuj i porównaj różne wizerunki Matki Boskiej w literaturze oraz sztukach plastycznych średniowiecza, renesansu i baroku.
7. Omów funkcjonowanie motywu rycerza w literaturze dawnych epok i współczesnej kulturze masowej.
8. Scharakteryzuj i porównaj różne oblicza Boga w literaturze oraz malarstwie kilku wybranych epok.
9. Motyw ogrodu w literaturze i sztukach plastycznych. Omów zagadnienie na wybranych przykładach z kilku epok.
10. Omów różne formy odwołań do motywu Apokalipsy w literaturze, sztukach plastycznych i filmie (np. w twórczości Z. Beksiańskiego, T. Konwickiego, F. Coppoli).
11. Motyw tańca w literaturze i sztuce. Zinterpretuj jego znaczenie w kontekście wybranych dzieł (np. A. Mickiewicza, S. Wyspiańskiego, J. Andrzejewskiego, S. Mrożka, J. Malczewskiego, I. Bergmana).
12. Obraz powstania styczniowego w literaturze i sztukach plastycznych. Omów zagadnienie na wybranych przykładach (np. dzieła Orzeszkowej, Prusa, Żeromskiego, Grottgera).
13. Przedstaw różne sposoby ujęcia postaci anioła w literaturze i sztuce (oraz/lub filmie), porównując wybrane teksty kultury.

14. Baśń jako inspiracja literacka i malarska. Zinterpretuj obecność konwencji baśniowej i omów sposób jej funkcjonowania w dziełach dwóch wybranych twórców XX wieku (np. B. Leśmiana, M. Chagalla, A. Sapkowskiego, W. Wojtkiewicza).

15. Sceny pożegnań w literaturze i filmie lub literaturze i sztukach plastycznych. Porównaj różne sposoby opowiadania o rozstaniu, przywołując wybrane realizacje tego motywu w trzech adaptacjach filmowych i ich literackich pierwowzorach.

16. Różnorodne ujęcia motywu Arkadii w literaturze i sztuce. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.

17. Herbert i jego fascynacje sztuką utrwalone w esejach. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.

18. Gustaw Herling-Grudziński i jego fascynacje sztuką utrwalone w esejach, opowiadaniach, dziennikach. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.

19. Przywołując wybrane dzieła, rozważ, w jaki sposób funkcjonują topoty mitologiczne i biblijne we współczesnej literaturze i filmie (np. w twórczości P. Huellego, K. Kieślowskiego, K. Zanussiego).

20. Współczesne interpretacje sceniczne dramatów romantycznych. Zanalizuj wybrane spektakle telewizyjne i teatru żywego planu.

21. C. K. Norwid - poeta i plastyk. Odwołując się do wybranych przykładów, omów związki między wskazanymi dziedzinami sztuki w dorobku artysty.

22. B. Schulz - pisarz i plastyk. Odwołując się do wybranych przykładów, omów związki między wskazanymi dziedzinami sztuki w dorobku artysty.

23. Postać Hioba w literaturze i malarstwie. Omów zagadnienie na wybranych przykładach, ukazując różnorodność nawiązań do wskazanej opowieści biblijnej.

24. Różne ujęcia motywu śmierci w literaturze i sztuce wybranej epoki (np. w średniowieczu, romantyzmie, w literaturze okresu wojny i okupacji). Omów zagadnienie, odwołując się do kilku tekstów kultury.

25. Portret kobiety w literaturze i sztuce europejskiej różnych epok. Przedstaw zagadnienie, porównując wybrane przykłady (np. dzieła A. Mickiewicza, G. Flauberta, F. Dostojewskiego, E. Delacroixa, P. Renoira, W. Podkowińskiego).

26. Jaki portret polskiego inteligenta wyłania się z literatury i filmu XX wieku? Odpowiedz na pytanie, porównując kreacje bohaterów w wybranych dziełach.

27. Porównaj różne sposoby ujęcia motywu vanitas w poezji i malarstwie XVI oraz XVII wieku. Przedstaw wnioski, komentując wybrane przykłady.

28. Katedra gotycka jako znak kultury średniowiecza i ponadczasowy motyw w sztuce. Omów zagadnienie, analizując wybrane dzieła literackie i plastyczne.

29. Pisarze i reżyserzy o II wojnie światowej. Odwołując się do sztuki XX wieku, omów i porównaj różne sposoby opowiadania o doświadczeniach wojennych.

30. Bohater literacki i jego filmowe wcielenie. Omów trzy wybrane kreacje, porównując dzieła literackie i ich ekranizacje.

31. Omów różne sposoby opowiadania o doświadczeniach Holocaustu w literaturze i filmie II połowy XX w.
32. Porównaj sposoby ukazywania erotyki w literaturze i sztuce wybranej epoki (epok).
33. Modernistyczna synteza sztuk. Omów zagadnienie, odwołując się do literatury, malarstwa i sztuki edytorskiej.
34. Kontestacja świata w tekstach współczesnych piosenek. Omów zagadnienie, prezentując twórczość wybranego artysty lub artystów.
35. Rozważ - na wybranych przez siebie przykładach z literatury i malarstwa - jak na przestrzeni wieków zmieniały się kanony kobiecego piękna.
36. Przyroda i jej rola w literaturze oraz sztuce romantycznej. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
37. Literacka i filmowa wizja PRL-u - omów zagadnienie, porównując wybrane teksty kultury.
38. Język filmu i język literatury. Porównaj wybrane dzieła literackie i ich filmowe adaptacje, zwracając uwagę na właściwe każdej z tych sztuk środki wyrazu. (np. adaptacje Andrzeja Wajdy, Tadeusza Konwickiego i innych)
39. Współczesny kabaret - jego rodowód i interdyscyplinarny charakter. Omów problem na wybranych przykładach.
40. Tatry w literaturze i sztuce Młodej Polski. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
41. Świat prowincji w opowiadaniach Brunona Schulza i obrazach Marca Chagalla. Omów zagadnienie, dokonując analizy porównawczej wybranych dzieł.
42. Dialog z tradycją romantyczną w polskiej literaturze i filmie XX wieku. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
43. Język teatru i język literatury. Porównaj wybrane dzieła literackie i ich sceniczne adaptacje, zwracając uwagę na właściwe każdej z tych sztuk środki wyrazu.
44. Motyw outsidera. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach literatury współczesnej i filmu.
45. Poetyka horroru. Omów zagadnienie na wybranych przykładach literackich i filmowych.
46. Kreacje kobiet i mężczyzn w opowiadaniach oraz grafikach Brunona Schulza. Przedstaw zagadnienie, uwzględniając związek dzieł z biografią autora.
47. Techniki malarskie i muzyczne w literaturze pierwszej połowy XX wieku. Omów zagadnienie w oparciu o wybrane utwory.
48. Prowokacja we współczesnej literaturze i sztukach plastycznych. Analizując wybrane dzieła, scharakteryzuj wskazane zjawisko i omów jego funkcje.
49. Funkcje motywów muzycznych w literaturze. Omów zagadnienie, poddając analizie wybrane utwory współczesnych pisarzy polskich (np. Gałczyńskiego i Białoszewskiego).

50. Zinterpretuj wybrane teksty piosenek Kazika Staszewskiego, odwołując się do odpowiednich kontekstów (np. biograficznego, religijnego i politycznego).
53. Literackie i filmowe portrety wampirów. W odwołaniu do wybranych tekstów kultury porównaj kreacje kilku bohaterów.
54. Język brzydoty w poezji Mirona Białoszewskiego i w tekstach piosenek hip-hopowych. Omów problem, odwołując się do wybranych utworów.
55. Obraz dzieciństwa (dziecka) i jego rola w życiu dorosłego człowieka. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów literackich i filmowych.
56. Symbolika drzewa. Omów zagadnienie na wybranych przykładach literackich i plastycznych.
57. Obraz matki - przedstaw zagadnienie, porównując wybrane przykłady z literatury i innych dziedzin sztuki.
58. Omów wpływ ideałów romantycznych na polską muzykę rockową, interpretując wybrane teksty piosenek.
59. Komiks jako zjawisko interdyscyplinarne. Omów zagadnienie, zwracając uwagę na różne źródła inspiracji twórców komiksu.
60. Portret mafiosa w literaturze i filmie. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
61. Omów sposoby wykorzystania czarnego humoru w literaturze i filmie.
62. Superbohaterowie komiksów- rycerze, złoczyńcy, współczesny ideał człowieka? Rozważ zagadnienie odwołując się do wybranych przykładów.
63. Różnice i podobieństwa w portretach psychologicznych kobiet i mężczyzn we współczesnej literaturze i filmie. Omów temat na przykładzie wybranych dzieł.
64. Biografie wielkich ludzi jako inspiracja dla sztuki filmowej. Omów relacje między rzeczywistością i filmem na wybranych przykładach.
65. Moda odzwierciedleniem ducha epoki. Analizując wybrane utwory literackie i teksty z innych dziedzin sztuki, porównaj sposoby kreowania wzorów mody.

Język:

1. List i jego współczesne realizacje. Przedstaw ewolucję gatunku w oparciu o wybrany materiał (literacki i użytkowy) z kilku epok.
2. Język prasy młodzieżowej. Analizując teksty wybranych czasopism, przedstaw charakterystyczne cechy tej odmiany polszczyzny.
2. Gwara jako tworzywo języka literackiego. Omów zagadnienie, odwołując się do kilku utworów literackich (np. W. Reymonta, K. Przerwy - Tetmajera, Witkacego).

3. Zanalizuj język i styl Twojego ulubionego publicyści. Przedstaw wnioski, ilustrując je przykładami.
4. Dokonaj analizy zapożyczeń językowych wybranych z określonej dziedziny życia. Oceń ich przydatność i poprawność stylistyczną.
5. W oparciu o zgromadzony przez siebie materiał językowy scharakteryzuj gwarę Twojego regionu, wskazując na te formy językowe, które zakorzeniły się w mowie potocznej.
6. Scharakteryzuj język tekstów piosenek wybranego autora (np. A. Osieckiej, W. Młynarskiego, J. Kaczmarskiego, uwzględniając sposoby budowania funkcji perswazyjnej).
7. Scharakteryzuj styl i język wybranej epoki literackiej na przykładzie reprezentatywnego dla niej pisarza.
8. Język bohaterów literackich. Omów idiolekty wybranych postaci, ze szczególnym uwzględnieniem cech ujawniających ich przynależność środowiskową.
9. Scharakteryzuj poetykę sloganu, odwołując się do wybranych haseł graffiti i haseł reklamowych.
10. Etymologia nazw miejscowych Twojego regionu. Omów zagadnienie.
11. Na czym polega zjawisko mody językowej? Odpowiedz na pytanie, odwołując się do przykładów z różnych czasów i środowisk.
12. Na czym polega sztuka przemawiania? Przedstaw zagadnienie, odwołując się do przykładów z „Retoryki” Arystotelesa i współczesnych przemówień, analizując zebrany materiał językowy.
13. Stylizacja językowa i jej funkcje we współczesnej literaturze. Scharakteryzuj zjawisko na wybranych przykładach.
14. Jaką funkcję pełni stylizacja biblijna w literaturze staropolskiej? Odpowiedz na pytanie, opierając się na wybranych przykładach.
15. Na przykładzie „Blubrów Starego Marycha” scharakteryzuj gwarę mieszkańców Poznania.
16. Elementy gwary podhalańskiej w literaturze i piosence. Omów zagadnienie, analizując wybrane teksty.
17. Omów różne rodzaje archaizmów i wskaż ich funkcje w wybranych powieściach historycznych.
18. Środki retoryczne w reklamach prasowych, telewizyjnych i na billboardach. Omów zagadnienie, analizując zgromadzony przez siebie materiał językowy.
19. Cytaty, przysłowia, aforyzmy i frazeologizmy jako źródło inspiracji dla tytułów prasowych i reklam. Zanalizuj zgromadzony przez siebie materiał, uwzględniając celowość stosowania podanych środków językowych.
20. Teksty współczesnych piosenek - dzieła literackie czy grafomańskie? Odpowiedz na pytanie, analizując wybrane utwory.
21. Jak mówią współcześni Polacy? Poddaj analizie i oceń wybrane przez siebie wypowiedzi zasłyszane, radiowe i telewizyjne.

22. Innowacje językowe i ich funkcja w aforystyce Stanisława Jerzego Leca. Zanalizuj wybrane przykłady.
23. Komizm językowy i jego funkcja w literaturze. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych dzieł (np. Arystofanesa, Moliera, A. Fredry, G. Zapolskiej, M. Bałuckiego, S. Mrożka).
24. Jaką funkcję pełnią prozaizmy i wulgaryzmy we współczesnych dziełach literackich? Odpowiedz na pytanie, poddając oglądowi wybrane utwory.
25. Językowe środki kształtowania wypowiedzi w literaturze współczesnej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
26. Funkcje stylizacji modlitewnych w literaturze różnych epok. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
27. Etykieta językowa różnych czasów i środowisk. Omów zagadnienie, analizując wybrane przykłady literackie.
28. Zapożyczenia językowe. Omów zagadnienie i oceń zasadność najnowszych zapożyczeń w polszczyźnie, poddając analizie wybrany materiał językowy.
29. Dokonując analizy języka piosenek wybranego zespołu muzycznego, omów zasadność doboru środków wyrazu.
30. Zapożyczenia w języku młodzieży. Przedstaw ich rodzaje, w oparciu o zgromadzony materiał z literatury i innych środków przekazu.
31. Jak realizowana jest funkcja ekspresywna w komentarzach sportowych? Omów zagadnienie w oparciu o wybrany materiał językowy.
32. Język w służbie propagandy. Omów zjawisko na przykładach z prasy i literatury drugiej połowy XX wieku oraz początku XXI wieku.
33. Jaki obraz świata kreują reklamy? Odpowiedz na pytanie, analizując język reklam telewizyjnych, radiowych i prasowych.
34. Cechy charakterystyczne języka Internetu. Omów zagadnienie w oparciu o wybrany materiał językowy.
38. Analizując wybrane wypowiedzi polityków, odpowiedz, jak realizowana jest w nich funkcja impresywna języka.
39. Język prasy kobiecej - charakterystyczna tematyka i środki wyrazu. Omów zagadnienie, analizując wybrane teksty.
40. Frazeologizmy i innowacje frazeologiczne w polskiej poezji współczesnej. Przedstaw ich rodzaje oraz omów funkcje, jakie pełnią w tekstach literackich, analizując wybrane utwory (np. M. Białoszewskiego, R. Krynickiego, E. Lipskiej).